

**NOTITIE SENIORENBELEID
2011-2015**

VERGRIJZING BIEDT KANSEN

**Gemeente Enkhuzen
Afdeling Samenleving
Datum vaststelling gemeenteraad: 5 juli 2011**

Inleiding

De ouderennota "Samen aan zet" had een looptijd van 2004 tot 2008 en is in de afgelopen tijd geëvalueerd. Er is een startnotitie opgesteld waarin beschreven is hoe de doelgroep er uit ziet en waarin de uitgangspunten voor de ouderennota zijn geformuleerd. De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de keuzenotitie gekozen voor een visie en een aantal speerpunten voor het seniorenbeleid. Aangezien de ouderennota uit 2004 voor een groot deel nog actueel is, is er voor gekozen om niet opnieuw een omvangrijke nota te schrijven. Na afloop van de inspraakronden heeft het college besloten om deze korte notitie op te stellen als een vervolg op de ouderennota "Samen aan zet". Hierin zijn de opbrengsten uit de inspraakronden verwerkt.

In de bijlagen vindt u respectievelijk:

- 1: de evaluatie van de ouderennota "Samen aan zet";
- 2: resultaten/conclusies van de verschillende inspraakrondes.

Visie

De gemeenteraad heeft op 5 oktober 2010 bij de behandeling van de keuzenotitie de visie op het seniorenbeleid vastgesteld. Deze visie is niet gewijzigd ten opzichte van de ouderennota "samen aan zet" 2004-2008. Deze luidt:

De gemeente Enkhuizen wil dat oudere bewoners in de gelegenheid worden gesteld zo lang mogelijk op een prettige manier zelfstandig te blijven wonen en ondanks mogelijk (fysieke) beperkingen als volwaardige burgers kunnen blijven deelnemen aan de samenleving.

De visie past binnen de richtinggevende uitspraken die in de stadsvisie Enkhuizen 2030 staan omschreven. Hieronder staan een aantal van deze uitspraken:

Richtinggevende uitspraak 8:

Enkhuizen wil een thuisbasis zijn voor mensen die zichzelf goed weten te redden én mensen die ondersteuning en zorg nodig hebben om zich in de maatschappij te kunnen handhaven.

Richtinggevende uitspraak 9:

Enkhuizen is trots op het sociale gezicht van de stad en koestert de vele vrijwilligers in verenigingen en in de mantelzorg.

Richtinggevende uitspraak 13:

Enkhuizen intensificeert het jongerenwerk ter preventie van overlast of intolerant gedrag.

Richtinggevende uitspraak 17:

De gemeente gaat ten behoeve van het noodzakelijke zorgaanbod uitzoeken in hoeverre aanvullend projecten voor bereikbaarheid, domotica en mantelzorg nodig zijn.

Doelgroep

De ouderennota uit 2004 rekent burgers van 55 jaar en ouder tot de doelgroep ouderen van Enkhuizen. Dit sluit echter niet meer aan bij de huidige trend van 55 jarigen die tot hun 65^e jaar voor het merendeel nog werkzaam zijn en een actief sociaal leven hebben. Op advies van het Seniorenplatform en de Wmo-raad is er voor gekozen voor te stellen om de leeftijd van de doelgroep van het Seniorenbeleid 2011-2015 te stellen op 65 jaar en ouder.

Speerpunten

Naar aanleiding van de door de gemeenteraad vastgestelde startnotitie en keuzenotitie en de resultaten/conclusies van de verschillende inspraakrondes, zijn speerpunten van beleid voor 2011 – 2015 geformuleerd. Hierbij is rekening gehouden met de huidige trends en ontwikkelingen zoals de toename van dementerenden in onze gemeente. Wij zullen ons inspannen om deze groep en hun mantelzorgers zo goed mogelijk te ondersteunen. De adviezen en aanbevelingen zoals genoemd in de dementie monitor die ontwikkeld is door de projectgroep WMO en Dementie uit 2010 zullen hierbij leidend zijn. De twee door de raad in zijn vergadering van 5 oktober 2010 aangenomen moties zijn ook in deze notitie verwerkt. Hieronder staan de speerpunten met een korte toelichting.

1: Verzorgd wonen en opplussen van woningen:

- a. Bij verzorgd wonen gaat het vooral over het ervaren gevoel van veiligheid. Senioren vinden het prettig als hulp of zorg snel kan worden geboden. Woningen die dit kenmerk hebben bevinden zich daarom bij voorkeur dicht (< 500 meter) in de buurt van een verpleeg- of verzorgingshuis. Enkhuizen biedt in principe voldoende mogelijkheden voor verzorgd wonen. Gemeente en zorginstellingen stemmen af over de coördinatie van de zorg, de mogelijkheid van 24-uurs zorg en de toewijzing. Hierbij betrekken zij de ontwikkeling van de regionale woonvisie.
- b. Inzet van Domotica en ICT kunnen het zelfstandig wonen bevorderen en vergroten de kwaliteit van leven. Dit geldt zeker ook voor senioren. Domotica omvat alle elektronische toepassingen in de woning om functies te besturen (bijvoorbeeld verwarmen, ventileren en verlichten) en diensten uit de woonomgeving te gebruiken (bijvoorbeeld alarmeren, telefoneren en televisie kijken). Dit gebeurt bij voorkeur flexibel: op elke plek en op elk tijdstip dat het de bewoner past. De mogelijkheden voor toepassing van domotica in de woningen van senioren in Enkhuizen wordt verder onderzocht. Voor dit onderzoek is een beperkt extra budget benodigd.
- c. Het opplussen van het (eigen) woningbezit houdt in dat een woning op tijd wordt aangepast voor de toekomst (voordat de bewoner mogelijk fysieke belemmeringen gaat ondervinden) zodat senioren zo lang mogelijk in hun eigen woning kunnen blijven wonen. Het college zal in samenwerking met relevante partners een voorlichtingstraject starten.

2: Voorlichting over veiligheid

- a. Uit onderzoek blijkt dat wanneer een woning voldoet aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) de kans op een geslaagde inbraak met 90% afneemt. De bekendheid van senioren met het adequaat beveiligen van hun woning dient vergroot te worden. Met relevante ketenpartners wordt hiertoe een actief voorlichtingstraject gestart om de bekendheid met het politiekeurmerk te vergroten.
- b. Senioren gaven in de consultatieronde aan dat zij zich niet altijd veilig voelen in de buurt van (hang)jongeren. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat er maar weinig groepen jongeren zijn die daadwerkelijk overlast veroorzaken. Veelal neemt overlast en het gevoel van onveiligheid af door senioren en jongeren met elkaar in contact te brengen (kennen en gekend worden). Toch is het van belang aan dit gevoel van onveiligheid serieus aandacht te geven. Onder meer in samenwerking met de politie en de Stichting Welzijnswerk Enkhuizen zullen reeds lopende acties worden voortgezet en waar mogelijk geïntensiveerd.

3: Preventie van eenzaamheid

- a. Eenzaamheid tast het psychisch en/of sociaal welbevinden aan en kan leiden tot andere psychische en lichamelijke gezondheidsproblemen. Senioren zijn in het bijzonder kwetsbaar voor eenzaamheid door een afnemende gezondheid en/of een kleiner wordende kring van sociale contacten. Vooral senioren van 75jaar en ouder in Enkhuizen kunnen bezoek krijgen van verschillende instellingen en disciplines zonder dat die het van elkaar weten. De afstemming van de huisbezoeken is een verbeterpunt. De multidisciplinaire samenwerking is hierin belangrijk.

Paraaf griffier:

- b. Daarnaast zal onderzoek worden gedaan naar de behoefte en noodzaak van extra huisbezoeken aan senioren. Vervolgens zal de gemeente onderzoeken welke type huisbezoeken in te kunnen zetten voor senioren in Enkhuizen. Hierbij wordt indien mogelijk samengewerkt met het project Eropaf.

4: Fysieke en sociale toegankelijkheid

- a. De historische binnenstad van Enkhuizen is niet eenvoudig fysiek toegankelijker te maken. De trottoirs zijn smal en de stenen klinkers werken niet in het voordeel van de toegankelijkheid. Bij nieuwe wijken wordt direct bij de aanleg gelet op maatregelen om de straat/wijk goed toegankelijk in te richten. Ditzelfde geldt voor de vernieuwing van het straatwerk in buitenwijken. Gelieerd aan de Wmo-raad wordt een lokale (advies)werkgroep Toegankelijkheid ingesteld.
- b. Sociale toegankelijkheid betekent ook dat verenigingen en instellingen voor mensen met een fysieke, verstandelijke of psychosociale beperking toegankelijk dienen te zijn. Iedereen moet gemakkelijk toegang hebben tot verenigingen en instellingen in Enkhuizen.
- c. De voorzieningen voor senioren in Enkhuizen behoren ook bereikbaar en beschikbaar te zijn voor allochtone senioren. Het college zal (bestaande) prestatieafspraken met verenigingen en instellingen evalueren en waar nodig aanscherpen en uitbreiden.

5: Continuering welzijns- en gezondheidsvoorzieningen

- a. In de gemeente Enkhuizen zijn al veel welzijns- en gezondheidsvoorzieningen voor senioren gerealiseerd. Alle activiteiten die plaatsvinden zijn van grote waarde, maar er dreigt wel versnippering. De gemeente Enkhuizen bevordert actief de mogelijkheden voor samenwerking.
- b. In de op 5 oktober 2010 aangenomen motie, verzocht de raad het college om de behoefte aan educatieve voorzieningen voor senioren verder te onderzoeken. Het college zal de haalbaarheid en wenselijkheid onderzoeken van educatieve voorzieningen gericht op het zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven meedoen aan de maatschappij.

6: Stimuleren van voldoende beweging en ontmoeting

- a. Voldoende beweging en ontmoeting is belangrijk, juist ook voor senioren. In Enkhuizen vinden al verscheidene activiteiten plaats, gericht op beweging met mogelijkheden voor ontmoeting. Deze activiteiten worden zoveel als mogelijk gecontinueerd.
- b. Bijzondere aandacht voor senioren in het lokaal gezondheidsbeleid, met name op het gebied van dementie, overgewicht en alcoholgebruik.

7: Ondersteuning van mantelzorgers

- a. Uit onderzoek blijkt dat 20% van de mantelzorgers behoefte heeft aan praktische en/of emotionele steun. Praktische steun kan bestaan uit het uit handen nemen van bepaalde werkzaamheden zoals huishoudelijke verzorging en klussen in- en om het huis. Emotionele steun kan bestaan uit het bieden van een luisterend oor, het organiseren van lotgenotencontact of een cursus over bijvoorbeeld dementie. Deze ondersteuning is zeer belangrijk. Daartoe maakt de gemeente Enkhuizen jaarlijks prestatieafspraken met instellingen over lokale ondersteuning van mantelzorgers, waarbij extra aandacht is voor de mantelzorgers van dementerenden.
- b. De nieuwop te stellen (nieuwe) Wmo-nota zal mantelzorgbeleid nader uitwerken.

8: Optimaliseren van de communicatie over voorzieningen

- a. Enkhuizen heeft veel voorzieningen voor wonen, welzijn en zorg, maar die zijn niet altijd even bekend bij de doelgroep die het nodig heeft. Het Zorgloket is het centrale punt om de weg te wijzen naar allerhande voorzieningen. Men moet het Zorgloket wel weten te vinden. Voor welzijns- en bewegingsactiviteiten zullen senioren niet in eerste instantie aan het Zorgloket denken. Over dit soort zaken is een voortdurende en herhaalde communicatie belangrijk. Dat kan

Paraaf griffier:

al door bij iedere mededeling over voorzieningen op het gebied van wonen welzijn en zorg direct een stukje toe te voegen over het Zorgloket met bereikbaarheid en openingstijden. Ook wordt gewezen op het seniorenkatern in de gemeentegids. De mogelijkheden voor het gebruik van voorzieningen voor senioren, gehandicapten en minima worden elk kwartaal actief gecommuniceerd naar de doelgroep.

Algemeen

- a. Het seniorenplatform is in 2004 door het college ingesteld naar aanleiding van de ouderennota 2004-2008 en adviseert het college gevraagd en ongevraagd over seniorenbeleid. De Wmo-raad is bij de invoering van de Wmo ingesteld in 2006 en adviseert het college bij de ontwikkeling, uitvoering in algemene zin en evaluatie van de Wmo. De voorzieningen in het kader van het seniorenbeleid vallen veelal ook samen met de prestatievelden uit de Wmo.
- b. De taken van zowel het seniorenplatform als de Wmo-raad worden beter afgebakend.

Beleidsmaatregelen

Hieronder schematisch de beleidsmaatregelen die de gemeente Enkhuizen de komende jaren gaat uitvoeren.

Speerpunt	Beleidsmaatregel	Wanneer	Dekking¹	Gewenste opbrengst
1a	Overleg met zorgaanbieders en woningcorporaties over coördinatie en toewijzing van woningen.	Vierde kwartaal 2011	Programma 8	Betere coördinatie.
1a	Aandachtspunten met betrekking tot senioren formuleren voor de ontwikkeling van de woonvisie Enkhuizen.	Eerste helft 2012	Programma 8	Aandacht voor senioren in de lokale woonvisie.
1b	De mogelijkheden voor toepassing van domotica in de woningen van senioren in Enkhuizen wordt verder onderzocht.	Eerste helft 2012	€ 5.000	Aanbevelingen domotica in Enkhuizen in senioren woningen.
1c	Stimuleren oplussen bestaand woningbezit door onder andere te communiceren met particuliere woningbezitters. Voor deze stimulans zijn extra middelen nodig. Tevens stimuleren oplussen bestaand woningbezit door overleg te voeren met woningcorporaties.	Vierde kwartaal 2011	€ 10.000	Senioren plussen hun particuliere woning op. Geëvalueerde en zo nodig aangescherpte prestatieafspraken met woningcorporaties.
2a	Bevorderen dat meer woningen van senioren voldoen aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen.	Start derde kwartaal 2011	Programma 8	de bekendheid met het politiekeurmerk onder senioren is vergroot door twee keer per jaar een actief bewustwordings/voorlichtingstraject uit te voeren.

¹ Waar bij 'dekking' gesproken wordt over programma's worden de programma's in de programmabegroting bedoeld.

Speerpunt	Beleidsmaatregel	Wanneer	Dekking¹	Gewenste opbrengst
2a	De gemeente voert overleg met woningcorporaties en projectontwikkelaars over de toepassing van het Politiekeurmerk Veilig Wonen bij bestaande bouw en nieuwbouw.	Eerste helft 2012 (en vaker indien nodig)	Programma 8	Prestatieafspraken over toepassing PKVW in bestaande bouw en bij nieuwbouw.
2b	Communicatie tussen jongeren en senioren stimuleren. Onder meer in samenwerking met de Politie en de Stichting Welzijnwerk Enkhuizen. Reeds lopende acties worden voortgezet en waar mogelijk geïntensiveerd.	Start eerste helft 2012	Programma 8	Geëvalueerde en waar mogelijk aangescherpte prestatieafspraken.
3a	Afstemming omtrent huisbezoeken verbeteren.	Start eerste helft 2012	Programma 8	De huisbezoeken die door verschillende organisaties worden gedaan zijn geïnventariseerd. Het is bij de gemeente bekend wie welke informatie kan geven, welke organisaties emotionele ondersteuning bieden, dan wel praktische ondersteuning bieden. De gemeente heeft een coördinerend aanspreekpunt voor deze organisaties (zowel voor de betrokken vrijwillige organisaties als voor de professionele organisaties) en er kan hierdoor multidisciplinair worden samengewerkt.
3b	Onderzoeken wat de behoefte en noodzaak is om door middel van extra huisbezoeken met een bepaalde methode eenzaamheidsgevoelens van senioren tegen te gaan. Vervolgens onderzoeken welke type huisbezoeken in te kunnen zetten voor de ouderen in Enkhuizen.	Start tweede helft 2012	€ 10.000	Methode van huisbezoeken aan senioren in Enkhuizen.

Paraaf griffier:

Speerpunt	Beleidsmaatregel	Wanneer	Dekking ¹	Gewenste opbrengst
4a	Instellen werkgroep Toegankelijkheid. Deze werkgroep wordt onderdeel van de Wmo-raad.	Eerste helft 2012	Programma 8	Werkgroep toegankelijkheid.
4a	Hanteren Handboek Toegankelijkheid bij inrichting openbare ruimte.	Permanente	Programma 8	Toegankelijkheid in de buitenruimte wordt gerealiseerd conform normering in het handboek.
4b	In het gemeentelijk (subsidie)beleid opnemen dat verenigingen en instellingen toegankelijk moeten zijn voor iedereen, ongeacht zijn of haar beperking en leeftijd.	Tweede helft 2012	Past binnen afdelingsplan samenleving	Geëvalueerde en waar mogelijk aangescherpte prestatieafspraken.
4c	In de jaarlijkse subsidieafspraken met Welzijnswerk Enkhuizen zijn en wordt ook in de toekomst een aparte afspraak gemaakt over het contact met en de toegankelijkheid voor de allochtone groep ouderen.	Lopend	Programma 8	Geëvalueerde en waar mogelijk aangescherpte prestatieafspraken.
5a	In kaart brengen welke activiteiten voor senioren er zijn en waar eventueel overlap zit. Hierover met de betrokken organisaties in gesprek gaan om samenwerking te bevorderen en versplintering te voorkomen.	Eerste helft 2012	Programma 8	Lijst van activiteiten en actief aanzetten tot samenwerking.
5b	Onderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid van educatieve voorzieningen gericht op het kunnen blijven deelnemen aan de maatschappij.	Vierde kwartaal 2011	Programma 8 / participatie-budget	Lijst van gewenste educatieve voorzieningen voor senioren.
6a	Blijven subsidiëren van activiteiten die het stimuleren van voldoende beweging met ontmoeting tot doel hebben.	Lopend	Programma 8	Gesubsidieerde bewegingsactiviteit voor senioren.
6b	Bijzondere aandacht voor senioren in het lokaal gezondheidsbeleid, met name op het gebied van dementie, overgewicht en alcoholgebruik.	Eerste helft 2013	Programma 8	Specifiek aandacht besteden aan senioren in de nieuwe Lokale Gezondheidsnota.
7a	Jaarlijks prestatieafspraken maken over lokale ondersteuning van mantelzorgers, waarbij extra aandacht is voor de mantelzorgers van dementerenden.	Lopend	Programma 8	Geëvalueerde en waar mogelijk aangescherpte prestatieafspraken.
7b	Mantelzorgbeleid opnemen in de Wmo-nota.	Eerste helft 2012	Programma 8	De nieuwe Wmo-nota heeft het mantelzorgbeleid opgenomen bij prestatieveld vier.

Paraaf griffier:

Speerpunt	Beleidsmaatregel	Wanneer	Dekking ¹	Gewenste opbrengst
8a	De mogelijkheden voor het gebruik van voorzieningen voor senioren, gehandicapten en minima elk kwartaal onder de aandacht brengen.	Start derde kwartaal 2011	Programma 8	Publicatie in Drom, Website, Stadskrant, Gemeentegids.
Algemeen	Het afbakenen van taken van het seniorenplatform en de Wmo-raad. Er dient duidelijker gedefinieerd te worden wat bij wie hoort.	Derde kwartaal 2011	Programma 8	Afgebakende taken voor Wmo-raad en Seniorenplatform.

Financiële dekking

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt wordt het merendeel van de beschreven acties binnen de bestaande programmabudgetten (neutraal) uitgevoerd.

Geraamd wordt dat er voor 2011 incidenteel € 25.000 extra nodig is. Voorgesteld wordt om dit bedrag te dekken uit de reserve Wmo. De stand per 1-4-2011 van de reserve Wmo bedraagt € 1.074.000. Na beschikbaar stellen van bovengenoemde bedragen resteert nog een saldo van € 1.049.000.

Paraaf griffier:

Bijlage 1:**Evaluatie nota Ouderenbeleid 2004-2008 (vastgesteld door de gemeenteraad op 5 oktober 2010)**

De doelstelling van het ouderenbeleid in de nota Samen aan Zet was:

Als algemeen doel voor het ouderenbeleid wil de gemeente Enkhuizen dat oudere bewoners in de gelegenheid worden gesteld zo lang mogelijk op een prettige manier zelfstandig te kunnen blijven wonen en ondanks mogelijke (fysieke) beperkingen als volwaardige burgers kunnen blijven deelnemen aan de samenleving.

Het hierna volgende schema geeft weer wat de beleidsuitgangspunten waren, welke actiepunten daaruit volgden, of en in welke vorm de acties zijn gerealiseerd en welke zaken wij adviseren een vervolg te geven of nader uit te werken. Deze evaluatie is besproken met het Platform Ouderenbeleid, hun advies is hierin meegenomen.

Nr	Onderwerp/uitgangspunten/ actiepunten	Gerealiseerd Ja/ nee	In welke vorm?	Op te nemen in nieuwe nota?
	<i>Wonen</i>			
	<u>Beleidsuitgangspunten</u> 1. Gezamenlijke inzet van corporaties, wijkraden, welzijnsorganisaties en (zorg)aanbieders bij de inrichting van woningen en de directe leefomgeving en (zorg)diensten op wijkniveau. 2. Bij planvorming en stedelijke ontwikkeling meer aandacht voor de sociale infrastructuur door de samenstelling van stuurgroepen ed.		<i>Gerealiseerde woningen:</i> Fruittuinen 42 woningen Meeuwenlaan 28 seniorenwoningen en 32 eenheden begeleid wonen Overvest 44 zorgappartementen 34 aanleunwoningen en 22 seniorenkoopwoningen. Baan van 64 naar 83 woningen	Geen seniorenwoningen Wel verzorgd wonen regelen (gaat om gevoel van veiligheid) Stimuleren opplussen eigen woningbezit
	<i>Actiepunten wonen</i>			
1.	Wonen Plus continueren. Wellicht uitbreiden met hondenuitlaatdienst en andere "gemaksdiensten".	Ja	Stichting Helpende Handen Zonnebloem begeleidt	Continuering welzijnsdiensten
2.	Wonen Plus -programma met de Stichting Woondiensten Enkhuizen meer op maat (zo flexibel mogelijk om onnodige investeringen te vermijden) snijden.	Ja	Idem	Idem

Paraaf griffier:

Nr	Onderwerp/uitgangspunten/ actiepunten	Gere- liseerd Ja/ nee	In welke vorm?	Op te nemen in nieuwe nota?
	<i>Zorg</i>			
	<u>Beleidsuitgangspunten</u> 1. Bij nota's en notities met betrekking tot wonen, zorg en welzijn een vast onderdeel wijden aan ouderen. 2. Voorzieningen en producten voor ouderen moeten zo dicht mogelijk bij de burger toegankelijk zijn en de keuzemogelijkheid dient transparant te zijn.			Integraal beleid moet nog verder worden uitgewerkt.
	<i>Actiepunten zorg</i>			
3.	Met zorgaanbieders, huisartsen en apothekers zorgen dat apotheekdiensten ook in het weekend toegankelijk zijn.	Nee	Apotheek en huisartsenpost zijn nu in Hoorn in het weekend.	Verandert niet. Wel is er een beperkte apotheekdienst in het weekend in Enkhuizen en worden medicijnen vanuit Hoorn indien nodig bezorgd.
4.	Met alle betrokkenen bespreken hoe de samenwerking in HOED/GOED meer oplevert dan de som der delen.	Ja	Sociaal medisch centrum, Vijzelstraat i.o. Meeuwenlaan (HOED) Molenweg (CJG) i.o.	
5.	Haalbaarheid seniorenwinkel onderzoeken in samenhang met zorgmakelaar en 1-loketfunctie.	Ja	Zorgloket wordt in stand gehouden en verbreed.	Alleen communicatie over de dienstverlening
	<i>Welzijn en sociale cohesie</i>			
	<u>Beleidsuitgangspunten</u> 1. Enkhuizen dient een ouderenplatform met zelforganisatie, ouderenwerk, woondiensten, zorgaanbieders, huisartsen en politie te hebben. 2. Voorkomen moet worden dat ouderen vereenzamen. 3. Het particulier initiatief heeft een belangrijke rol (ouderen voor ouderen). 4. Informatie voor ouderen dient goed toegankelijk te zijn. 5. Welzijn, zorg en zelforganisaties bieden gezamenlijk een breed en			

Paraaf griffier:

Nr	Onderwerp/uitgangspunten/ actiepunten	Gere- liseerd Ja/ nee	In welke vorm?	Op te nemen in nieuwe nota?
	samenhangend aanbod ontwikkelen wat voorziet in de behoefte. 6. Mogelijkheden woonzorgcomplexen maximaal benutten. 7. Binnen sportverenigingen aandacht voor ouderen. 8. Meer aandacht voor ouderen en veiligheid. 9. Openbaar vervoer goed afgestemd op vraag ouderen.			
	<i>Actiepunten welzijn en sociale cohesie</i>			
6.	Inrichten ouderenplatform met zelforganisatie, ouderenwerk, woondiensten, zorgaanbieders, huisartsen en politie.	Ja	Platform Ouderenbeleid, alleen politie en huisartsen zitten er niet bij.	Functie t.o.v. Wmo raad goed definiëren.
7.	Training van vrijwilligers voor huisbezoek. Uitvoering preventieve huisbezoeken.	Onvol- doende	Geen systematische huisbezoeken, alleen o.b.v. hulpvraag. Samenwerking met Zonnebloem wordt wel gezocht.	Afstemming huisbezoeken met zorgaanbieders, Zorgloket, Zonnebloem, ouderenadviseur etc.
8.	Informatievoorziening voor ouderen: ouderen ABC op de website Enkhuizen.nl.	Ja	In digitale gemeentegids en papieren gids	Alleen onderhoud blijven doen.
9.	Coördineren "Bewegen voor ouderen". Subsidie aanvragen bij de provincie.	Ja	Er zijn voorzieningen voor seniorenfitness. Niet helemaal naar wens.	Vooral aandacht besteden aan element van ontmoeting.
10.	Met sportverenigingen in overleg over activiteiten voor ouderen.	Ja	Enkhuizen Actief doet heel veel.	Blijvend stimuleren.
11.	In overleg met politie en wijkraad (waar aanwezig): wijkagent nadrukkelijker laagdrempelig in de wijk.	Nee	Er lopen BOA's rond voor kleine ergernissen en parkeren.	Er wordt in juli 2010 0,5 fte extra wijkagent aangenomen.
12.	Onderzoek haalbaarheid ouderenbus (rekening houden met bestaande contracten en WVG).	Ja	Belmobiel gerealiseerd	In stand houden.
13.	Indien nodig zorg dragen voor adequate dienstverlening op het gebied van alarmering in woonzorgzones.	Ja	Alarmeringsmogelijkheden via ouderenadviseur.	In stand houden.

Paraaf griffier:

Nr	Onderwerp/uitgangspunten/ actiepunten	Gere- liseerd Ja/ nee	In welke vorm?	Op te nemen in nieuwe nota?
	<i>Werk en inkomen</i>			
	<u>Beleidsuitgangspunten</u> 1. Goede informatievoorzieningen over (financiële) regelingen 2. Meer benutting van onbenut talent. 3. Zorg dragen voor meer activiteiten en deskundigheidsbevordering voor ouderen.			
	<i>Actiepunten werk en inkomen</i>			
14.	Met scouting en Breedband mogelijkheid onderzoeken van activiteiten die ten goede komen aan ouderen.	Ja	Is onderzocht. Scouting zoekt de ouderen niet op, wel Landje van Pop.	Nee.
15.	Met Breedband haalbaarheid "zomerschool" onderzoeken.	Ja	Is onderzocht. Zomerschool niet haalbaar. SOE draait van oktober t/m april. Is zeer succesvol.	Instandhouden activiteiten SOE.
16.	Communiceren over inkomen- én vermogenstoets bij huren in de sociale sector	Ja	Ouderenbonden doen dit, evenals FNV en belasting-invullers.	Nee, is opgenomen in de gemeentelijke communicatie.
17.	Onderzoek naar mogelijkheden "onbenut talent" voor beroepsonderwijs - bedrijfsleven en mentorschap (startende) ondernemers.	Ja	Is onderzocht door 6 mensen en de Vrijwilligerscentral e WF. Is niets uitgekomen.	De VWC organiseert wel een beursvloer voor maatschappelijke stages en contacten met bedrijven. Expertbank stimuleren.
18.	Activerings- en kadertraining ontwikkelen voor ouderen.	Nee	Zie punt 17.	
19.	Vrijwilligerswerk voor ouderen bij bestaande vrijwilligersbank.	Ja	Altijd mogelijk via VWC.	Nee

Paraaf griffier:

Bijlage 2:

Resultaten/conclusies van de verschillende inspraakrondes

Werkconferentie

Het maatschappelijk middenveld heeft al een eerste voorzet gedaan voor aandachtpunten tijdens de evaluatie van het seniorenbeleid in een werkconferentie. Voor de senioren in Enkhuizen zijn in de werkconferentie op 15 september 2009 als belangrijkste punten voor beleid genoemd:

- Levensloopbestendig wonen en verdergaande inzet van domotica.
- Personenalarmering handhaven en waar nodig stimuleren.
- Aandacht voor informatie, advies en cliëntondersteuning, laagdrempeligheid Zorgloket, vooral voor hen die de weg niet zelf kunnen vinden, vooral vraaggericht werken, de vraag achter de vraag stellen.
- Bekendheid van regelingen vergroten (door communicatie, huisbezoeken, project Eropaf) onder de doelgroep.
- Maar ook bekendheid van regelingen en mogelijkheden verspreiden onder de uitvoerenden in het veld, o.m. door multidisciplinair overleg.
- Ondersteuning van oudere mantelzorgers (vooral partners van senioren).
- Trainingsaanbod voor (zorg)vrijwilligers.
- Preventie van eenzaamheid, preventieve huisbezoeken.
- Vergroting van zelfredzaamheid van burgers door het verstrekken van individuele voorzieningen en toegankelijk maken van de openbare ruimte.

Consultatie seniorenplatform

Met het Platform is de evaluatie van de nota Ouderenbeleid 2004 'Samen aan Zet' besproken en daarbij is nog een aantal vragen gesteld. De aanbevelingen van het seniorenplatform zijn:

1. Definieer de doelgroep voor de nota voor de leeftijd 60 jaar en ouder.
2. Spreek niet over ouderenbeleid, maar over seniorenbeleid.
3. Eenzaamheid zou speerpunt moeten zijn in de nieuwe nota. Maar zet alleen effectieve interventies in.
4. De nieuwe wijkagent (0,5 fte) moet daadwerkelijk op straat aanwezig zijn.
5. Maak een goede inventarisatie van geschikte woningen in de nabijheid van zorg- en buurtvoorzieningen en zorg dat zonodig binnen deze woonzorgzones woningen worden opgeplust naar geschikte woningen.
6. Ondersteuning van vooral oudere mantelzorgers en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers is belangrijk.
7. Houd de bestaande voorzieningen voor bewegen en ontmoeting in stand. Met sportactiviteiten moet vooral de ontmoeting worden gestimuleerd.
8. Het Zorgloket is goed bereikbaar en werkt goed samen met andere organisaties.
9. Doe iets aan de bereikbaarheid van huisarts en apotheek, dat is in het weekend een probleem, omdat de weekenddiensten alleen in Hoorn gevestigd zijn.

Consultatie doelgroep

Met de doelgroep hebben wij tijdens de bijeenkomst "Samen 'werken' aan Wonen, Welzijn en Zorg in Enkhuizen" op 8 juli 2010 negen vragen besproken. Hieronder vindt u de punten die belangrijk worden geacht door de doelgroep. In 2 bijlage is een samenvatting van de consultatie weergegeven. De Enkhuizer senior:

- wil zo lang mogelijk in het eigen huis en de eigen omgeving blijven wonen.
- wil verzorgd wonen als dat nodig is.
- heeft behoefte aan senioren- en opgepluste woningen in het centrum van Enkhuizen.
- vindt een aandachtspunt de betaalbaarheid van aangepaste woningen.

Paraaf griffier:

- wil graag meer 'blauw' op straat zien.
- wil meer en werkelijk effectieve handhaving van overtredingen, vooral door hangjongeren en jongeren die rondracen met brommers, motoren en auto's.
- mist een lokale politiepost en zou graag voorlichting willen over veiligheid, ook op scholen, de Enkhuizer senior wil graag meer 'blauw' op straat zien.
- vraagt naar meer aandacht voor de toegankelijkheid voor rolstoel, scootmobiel en rollator.
- vindt de trottoirs in Enkhuizen te smal en reclameborden belemmerend.
- vindt enerzijds dat degene die eenzaam is ook zelf initiatief kan nemen, anderzijds vindt men sociale controle nodig om eenzaamheid te signaleren.
- wil mogelijkheden tot ontmoeting.
- wil dat senioren door de gemeente of door een welzijnsorganisatie moeten worden gestimuleerd om naar activiteiten te gaan.
- adviseert aan de gemeente om meer bekendheid te geven over bestaande zorg- en welzijnsvoorzieningen en het Zorgloket.
- wil graag een meldpunt in de verzorgingshuizen voor klusjes in en om het huis, thuisadministratie, schuldhulpverlening, vervoer en dergelijke.
- wil de gemeente mantelzorgers en zorgvrijwilligers ondersteunt.
- Adviseert de gemeente een onderzoek te doen naar het inzetten van mantelzorg- of kangoeroewoningen.
- benadrukt de rol van de buurtvereniging.
- vindt bewegen en fitness belangrijk voor senioren. Daarvoor zijn ook suggesties gegeven, zoals gymtoestellen in de openbare ruimte en subsidiëren van fitness om het betaalbaar te houden.
- wil de huisartsenpost en de weekendapotheek terug in Enkhuizen, omdat Hoorn te ver is en moeilijk bereikbaar voor senioren.
- heeft suggesties gegeven voor lokale voorzieningen: een lokaal depot voor hulpmiddelen, een consultatiebureau voor senioren en een nierdialyse mogelijkheid in het nieuw te bouwen Sociaal Medisch Centrum.
- vindt dat de gemeente een taak heeft in de voorlichting over alcohol.
- vindt het gemeentelijke parkeerbeleid onduidelijk.
- Vindt het openbaar vervoer (binnen Enkhuizen en in de regio) een probleem, evenals het onderhoud van de openbare ruimte, vooral het onderhoud van bestrating, trottoirs, bruggen en openbaar groen.

Resultaat burgerinspraak

Burgers en organisaties hebben ruim zes weken het concept nota Seniorenbeleid 2011-2015 in kunnen zien en hierover een advies over kunnen indienen. Er zijn reacties ontvangen van de Wmo-raad en het Seniorenplatform Enkhuizen, Stichting Welzijnswerk Enkhuizen, GGD Hollands Noorden, de Raad van Kerken in Enkhuizen en een inwoner uit Enkhuizen. De gehele samenvatting van de ingediende reactie en de reactie van het college hierop vindt u hieronder:

Nr	Organisatie	Reactie college Enkhuizen
	Wmo-raad Enkhuizen en Seniorenplatform Enkhuizen Het advies van de Anbo en van Sociaal Beraad zijn meegenomen in het advies van de Wmo-raad/Seniorenplatform aangezien een lid van de Anbo zitting neemt in het Seniorenplatform het Sociaal Beraad zitting neemt in de Wmo-raad.	
	Algemeen	
1	De Wmo-raad en het seniorenplatform zijn positief over het concept nota seniorenbeleid 2011-2015, zij adviseren wel de acties meer SMART te formuleren.	<i>De acties zijn SMART geformuleerd.</i>

Paraaf griffier:

Nr	Organisatie	Reactie college Enkhuizen
	Overige opmerkingen	
2	Ondanks het eerdere advies van het seniorenplatform om de leeftijdsgrens van senioren op 60 te stellen, adviseren zij nu, samen met de Wmo-raad, de leeftijdsgrens van 65 jaar en ouder te hanteren.	<i>Aangezien in bijna alle reacties die zijn gegeven tijdens de burgerinspraak wordt geadviseerd om de leeftijdsgrens van 65 jaar en ouder te hanteren, neemt het college dit advies over en is de nota hierop aangepast.</i>
5	Dementiebeleid is niet als zodanig opgenomen in de seniorennota. De Wmo-raad en het seniorenplatform adviseren een paraaf toe te voegen aan de nota waarin het dementiebeleid wordt omschreven. Het voorstel is om de gemeenteraad te vragen een jaar de tijd te nemen om een aanvulling betreffende dementie op de nota te schrijven, die vervolgens integraal deel van de nota zal uitmaken. Dat behoeft de behandeling van het voorliggend concept niet te vertragen.	<i>Dementie is een ziektebeeld die voor komt bij senioren. Het aantal mensen met dementie zal in de toekomst verder oplopen. Het beleid dat in de seniorennota staat omschreven is een inclusiebeleid. Dit betekent dat het ook ten voordele zal zijn voor de senioren met dementie en de mensen om hen heen.</i>
6	Huisartsen staan niet specifiek genoemd in de seniorennota. De Wmo-raad en het Seniorenplatform adviseren om huisartsen wel specifiek in de nota te benoemen.	<i>Het college is zich er van bewust en ziet het belang in om huisartsen te consulteren en/ of te betrekken als het gaat om eenzaamheidsbestrijding, continuering van welzijns- en gezondheidsvoorzieningen en stimulering van voldoende beweging en ontmoeting.</i>
7.	Nergens wordt helder geformuleerd aan welke eisen een gebouw, een straat, een voorziening moet voldoen om naar het oordeel van uw gemeentebestuur te voldoen aan de eis van toegankelijkheid.	<i>Een (advies)werkgroep Toegankelijkheid met vrijwilligers wordt ingesteld die de openbare ruimte in Enkhuizen screent. Een handreiking met</i>

Paraaf griffier:

Nr	Organisatie	Reactie college Enkhuizen
		<i>richtlijnen hiervoor is het Handboek Toegankelijkheid.</i>
8.	Nergens treffen we een verwijzing aan naar het bibliotheekbeleid, terwijl dat toch hoogst actueel is gezien de te verwachten ontwikkelingen, zowel plaatselijk als regionaal, en ook de betekenis van de mogelijkheden tot cultuurparticipatie blijft onbelicht.	<i>De regionale bibliotheek visie is in ontwikkeling. Op basis hiervan wordt de lokale visie ontwikkeld. De rol van de bibliotheek is onder andere om zich te richten tot verschillende doelgroepen, zoals senioren. In mei wordt de cultuurnota in de raad besproken. De cultuurnota is voor iedereen. De nadruk wordt gelegd op jong en oud.</i>
Nr	Organisatie	
	Stichting Welzijnswerk Enkhuizen, ouderenwerk	
	Algemeen	
	-	
	Overige opmerkingen	
1	Stichting Welzijnswerk Enkhuizen adviseert een leeftijdsgrens van 65 jaar en ouder te hanteren	<i>Aangezien in bijna alle reacties die zijn gegeven tijdens de burgerinspraak wordt geadviseerd om de leeftijdsgrens van 65 jaar en ouder te hanteren neemt het college dit advies over en is de nota hierop aangepast.</i>
2	Het advies van Stichting Welzijnswerk Enkhuizen is om de stadsvisie door te nemen met Welwonen	<i>De stadsvisie is onlangs aan bod gekomen bij een overleg tussen het college en Welwonen.</i>
3	één vierde van de bevolking is in 2025 "grijs". Deze doelgroep kant niet alleen aan de "brede" Wmo-raad overgelaten worden vindt Stichting Welzijnswerk Enkhuizen. Uit de vergaderingen van het	<i>Het college is hierbij op de hoogte gesteld van de mening van</i>

Paraaf griffier:

Nr	Organisatie	Reactie college Enkhuizen
	Seniorenplatform blijkt namelijk dat expertise op gebied van zorg en vanuit huisartsencollectief (evt. kun je welzijn daar ook bij betrekken) een hoop informatie oplevert die in de Wmo-raad niet beschikbaar is, aldus Stichting Welzijnswerk Enkhuizen.	<i>Stichting Welzijnswerk Enkhuizen.</i>
	In de nota staat de actie: het afstemmen van de huidige huisbezoeken die gedaan worden en het onderzoeken of een project huisbezoeken gestart moet worden. Stichting Welzijnswerk Enkhuizen wijst op de voorgesprekken die in Enkhuizen gaande zijn betreffende een mogelijk project Eropaf wat ook gericht is op de preventie van eenzaamheid.	<i>Het college is zich er van bewust dat het project Eropaf ten dele gericht is op preventie van eenzaamheid.</i>
5	Stichting Welzijnswerk Enkhuizen geeft aan dat de Seniorenschool brede educatie voor ouderen biedt. Iedere ochtend op 5 verschillende locaties 22 cursussen met bijna 600 cursisten op jaarbasis. De behoefte aan educatieve voorzieningen heeft volgens stichting Welzijnswerk Enkhuizen geen onderzoek meer.	<i>Het college is zeer tevreden over het aanbod van de Seniorenschool. Ook is het college op de hoogte van de positieve waardering van de deelnemers. Er is daarom ook gekozen om de behoefte van <u>alle</u> senioren in Enkhuizen te onderzoeken.</i>
Nr	Organisatie	
	GGD Hollands Noorden	
	Algemeen	
1	GGD Hollands Noorden complimenteert de Gemeente Enkhuizen voor de veelzijdigheid van het stuk en vindt het zeer positief dat de doelgroep zelf om advies is gevraagd.	<i>Het college hecht veel waarde aan het advies van de doelgroep zelf. Voor hen is het beleid bedoeld.</i>
	Overige opmerkingen	
2	GGD Hollands Noorden vraagt of actief burgerschap ook wordt beloond, naast gestimuleerd.	<i>Actief burgerschap wordt ook beloond. Jaarlijks wordt een vrijwilligersfeest en een mantelzorgverwenmiddag georganiseerd waarin vrijwilligers en mantelzorgers in het zonnetje worden gezet.</i>
3	Gekeken naar de visie van het seniorenbeleid adviseert GGD Hollands Noorden om het begrip welbevinden toe te voegen.	<i>Het college is van mening dat de huidige visie van het</i>

Paraaf griffier:

Nr	Organisatie	Reactie college Enkhuizen
		<i>seniorenbeleid dekkend is.</i>
4	Wat de overweging tot preventieve huisbezoeken betreft adviseert GGD Hollands Noorden om daar de eenzaamheidsvragenlijst van De Jong Giersveld aan toe te voegen en de vrijwilligers die de lijsten afnemen een deskundigheidsbevordering te geven. Tevens wordt het belang van het betrekken van de kerken benoemd. Zij zien/signaleren veel.	<i>Als preventieve huisbezoeken worden ingezet zal worden onderzocht het toevoegen van de eenzaamheidsvragenlijst van toegevoegde waarde is. Het advies om kerken te betrekken wordt ten harte genomen.</i>
Nr	Organisatie	
	Raad van Kerken in Enkhuizen	
	Algemeen	
1	De Raad van Kerken heeft veel waardering voor de moeite die u zich getroost om in contact te komen met de groep die dit specifieke beleid het meest raakt en voor het feit dat u uw beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar op deze wijze kenbaar maakt. De algemene indruk die na lezing van de nota overblijft is: er is veel (gedaan) voor de senioren in Enkhuizen maar er is ook nog veel te doen.	<i>De gemeente Enkhuizen sluit zich aan bij de opmerking van de Raad van Kerken.</i>
2	De nota getuigt van veel beschikbare informatie – en dus veel informanten – en veel contacten in en met de samenleving, aldus de Raad van Kerken.	<i>De gemeente Enkhuizen streeft ernaar voldoende en ook regelmatig contacten te onderhouden met de samenleving van Enkhuizen en omstreken.</i>
	Overige opmerkingen	
3	De Raad van Kerken merkt op dat de meeste doelen die in de nota gesteld zijn niet SMART geformuleerd zijn.	<i>De acties zijn SMART geformuleerd.</i>
4	Wat de Raad van Kerken mist in de nota is een vorm van structureel overleg tussen het gemeentebestuur en degenen die in eerste aanleg met manco's op het gebied van eenzaamheid, gezondheid en welzijn worden geconfronteerd. Concreet denken zij daarbij aan huisartsen, wijkverpleging, pastores, maatschappelijk werk en welzijnswerk.	<i>Het college vindt het zeer waardevol om signalen uit het veld te ontvangen zodat een toename van eenzaamheid kan worden voorkomen en de gezondheid en het welzijn van de inwoners van Enkhuizen op peil</i>

Paraaf griffier:

Nr	Organisatie	Reactie college Enkhuizen
		<i>blijft.</i>
Nr	Inwoner van Enkhuizen	
	Mw. Goos	
	Algemeen	
1	Mw. Goos vindt de nota seniorenbeleid er goed uit zien. Zij geeft aan dat er veel gebeuren moet gebeuren en dat dit goed wordt aangepakt.	<i>Het college waardeert deze opmerking.</i>
	Overige opmerkingen	
2	Wat domotica betreft adviseert mw. Goos de gemeente om goed te kijken naar wat senioren zelf prettig vinden. Domotica kan veel maar dit is niet altijd begrijpelijk voor senioren. Een voorbeeld hiervan is licht wat aangaat als met je arm beweegt. Gevolg kan zijn dat iemand zit gehele dag in het donker zit. Vanuit een gewoonte zoeken mensen naar een knopje waar je het licht mee aan kan doen.	<i>Het college neemt dit advies ten harte en zal hier rekening mee houden bij de uitvoering van het beleid.</i>

Paraaf griffier: